

Uchwała Nr LII/373/2023
Rady Miejskiej w Mordach
z dnia 29 maja 2023 r.

w sprawie: przyjęcia Miejsko - Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Mordy na lata 2023– 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.) Rada Miejska w Mordach uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Miejsko - Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Mordy na lata 2023 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Mordy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
/-/ Katarzyna Kotowska

**Załącznik do uchwały Nr LII/373/2023
Rady Miejskiej w Mordach
z dnia 29 maja 2023 r.**

**MIEJSKO - GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
NA TERENIE MIASTA I GMINY MORDY
NA LATA 2023 – 2025**

Mordy 2023

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie.
- II. Podstawy prawne.
- III. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej.
- IV. Analiza zasobów.
- V. Założenia i cele programu.
- VI. Realizatorzy i adresaci.
- VII. Źródła finansowania.
- VIII. Monitoring i ewaluacja.
- IX. Efekty i rezultaty.

I. WPROWADZENIE

Rodzina, to podstawowa komórka społeczna, która zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Każda rodzina stanowi odrębną i niepowtarzalną grupę społeczną. Poprzez swoje funkcje kształtuje osobowość dziecka. Rodzina ma wpływ na socjalizację dzieci poprzez nieświadome przekazywanie wiedzy, kultury, wzorców zachowań, poglądy oraz stylu życia.

Władza rodzicielska polega na opiece oraz wychowywaniu dziecka, powinna chronić jego interesy i dobro. Wiąże się z dbaniem o prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia i umożliwieniem jego edukacji. Rodzina, która wypełnia te wszystkie funkcje w sposób prawidłowy, zapewniając dzieciom poczucie bezpieczeństwa i dając im możliwość prawidłowego rozwoju, pozytywnie wpływa na pełnienie ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników zewnętrznych, wśród których wymienić można różnorodne zjawiska patologiczne. Rodzina dotknięta tym zjawiskiem wymaga pomocy z zewnątrz, gdyż często sama nie potrafi rozwiązać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowej. Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przemoc, niewydolność opiekuńczo – wychowawczą. Problemy te, są najczęstszą przyczyną, późniejszego niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie tych negatywnych zjawisk jest często powiązane z ubóstwem czy z długotrwałym bezrobociem. Rodzina dysfunkcyjna wymaga stałego wsparcia oraz monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin, kuratorów sądowych, policji, pedagogów szkolnych, przedstawicieli służby zdrowia oraz innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

W tym celu powstał Miejsko - Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Program jest kontynuacją działań podejmowanych w latach ubiegłych. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie; szczególnie w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone

zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Realizacja Programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

II. PODSTAWY PRAWNE

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.),
4. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zm.),
5. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 ze zm.).

Program jest zgodny z poniższymi programami gminnymi:

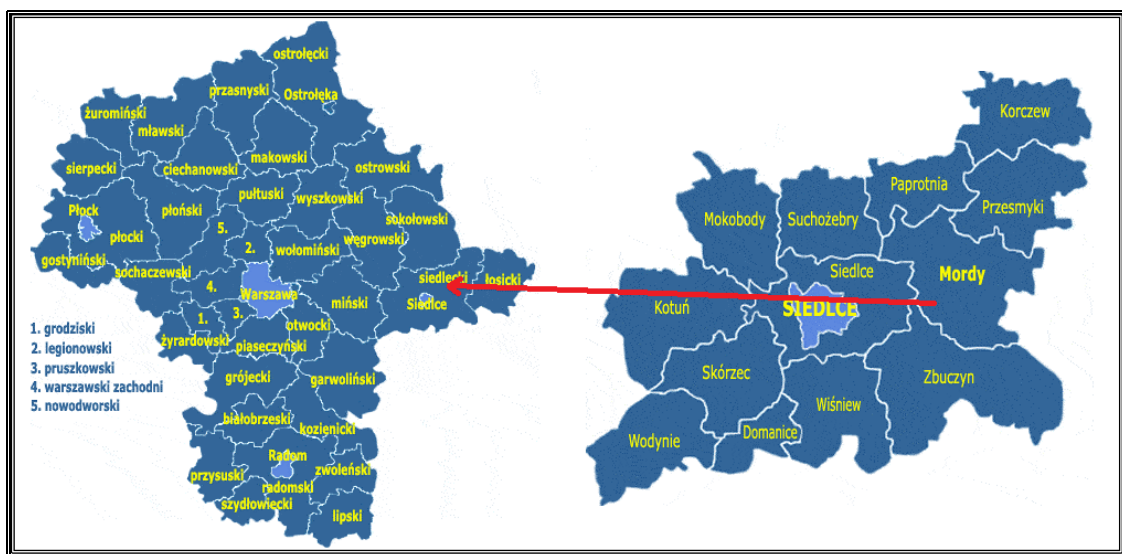
1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Mordy na lata 2019 – 2026,
2. Miejsko – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024,
3. Miejsko – Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta i Gminy Mordy w latach 2022 – 2026.

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ

1. Demografia

Miasto i Gmina Mordy należy do gmin miejsko-wiejskich. Położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie siedleckim. Zajmuje obszar 170,2 km². Na terenie Miasta i Gminy jest wyodrębnionych organizacyjnie 30 jednostek pomocniczych (sołectw).

Położenie Miasta i Gminy Mordy na tle powiatu siedleckiego i województwa mazowieckiego

Źródło: <http://gminy.pl>

Miasto i Gmina Mordy graniczy z następującymi gminami:

- Gminą Przesmyki, pow. siedlecki, woj. mazowieckie;
- Gminą Paprotnia, pow. siedlecki, woj. mazowieckie;
- Gminą Suchożebry, pow. siedlecki, woj. mazowieckie;
- Gminą Siedlce, pow. siedlecki, woj. mazowieckie;
- Gminą Zbuczyn, pow. siedlecki, woj. mazowieckie;
- Gminą Łosice, pow. łosicki, woj. mazowieckie;
- Gminą Olszanka, pow. łosicki, woj. mazowieckie.

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy Mordy na koniec 2022 roku miasto i gminę zamieszkiwało 5 599 osób (pobyt stały), z czego mężczyźni stanowili 48,7% ogólnej liczby ludności, a kobiety 51,3%.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Mordy z podziałem na płeć

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022
Ogółem	osoba	5 792	5 667	5599
Mężczyźni	osoba	2 828	2 765	2727
	%	48,8%	48,8%	48,7%
Kobiety	osoba	2 964	2 902	2 872
	%	51,20%	51,2%	51,3%

Analiza liczby mieszkańców Miasta i Gminy Mordy jasno wskazuje, iż ludność dzieli się na połowę z nieznaczną przewagą kobiet.

Struktura wiekowa mieszkańców Miasta i Gminy Mordy została również przedstawiona w poniższej tabeli z podziałem na grupy ekonomiczne:

- grupa w wieku przedprodukcyjnym,
- grupa w wieku produkcyjnym,
- grupa w wieku poprodukcyjnym.

Analizując poniższe dane należy stwierdzić, że najliczniejszą grupę w 2022 roku stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – 59,50% populacji Miasta i Gminy Mordy. Natomiast ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 18,49% ogólnej liczby ludności, a w wieku poprodukcyjnym – 22,01%.

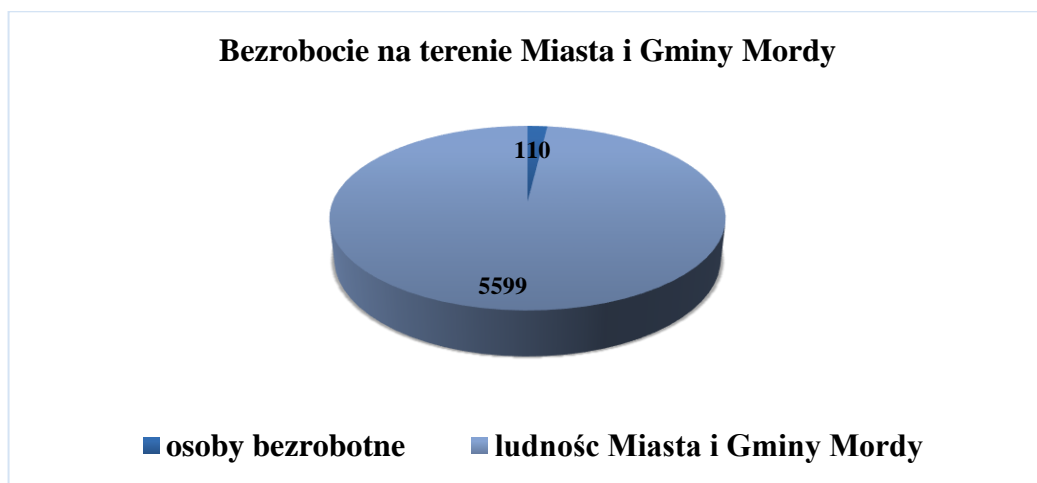
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i po produkcyjnym na terenie Miasta i Gminy Mordy

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek przedprodukcyjny	1035	521	514
Wiek produkcyjny	3331	1790	1541
Wiek poprodukcyjny	1233	416	817
Razem	5599	2727	2872

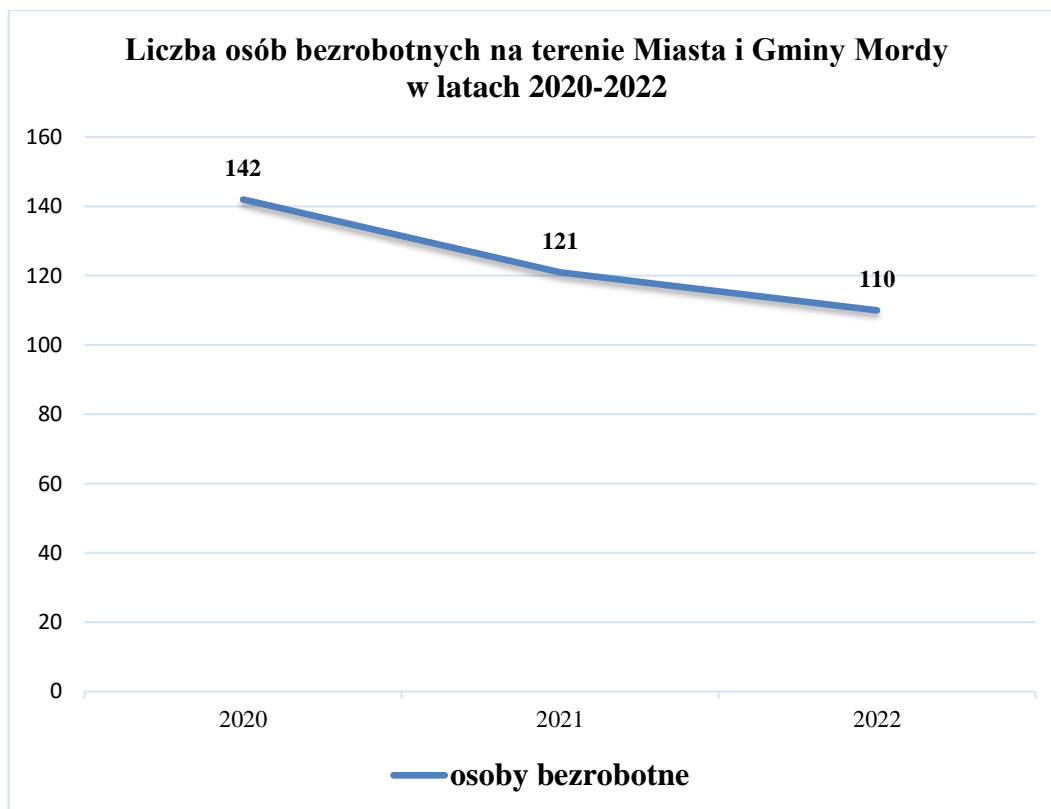
2. Bezrobocie

Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę podstawowych funkcji oraz realizację jej określonych zadań. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Bezrobocie rodziców często oznacza zmianę i ograniczenie planów dalszego kształcenia dzieci, obniżanie ich aspiracji poznawczych, zahamowanie ich uzdolnień w drodze dalszej edukacji.

Zarejestrowanych bezrobotnych w Mieście i Gminie Mordy (dane PUP w Siedlcach według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) było 111 osób. Niżej został przedstawiony w formie graficznej udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców Miasta i Gminy Mordy.

Szczegóły dotyczące liczby bezrobotnych na terenie Miasta i Gminy Mordy przedstawia poniższy wykres. Liczba zarejestrowanych na obszarze Miasta i Gminy Mordy od roku 2020 ma tendencję malejącą.

3. Pomoc społeczna

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach jest jednostką organizacyjną Miasta i Gminy Mordy, w której zatrudnionych jest 8 osób. Realizuje zadania z pomocy społecznej, własne i zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

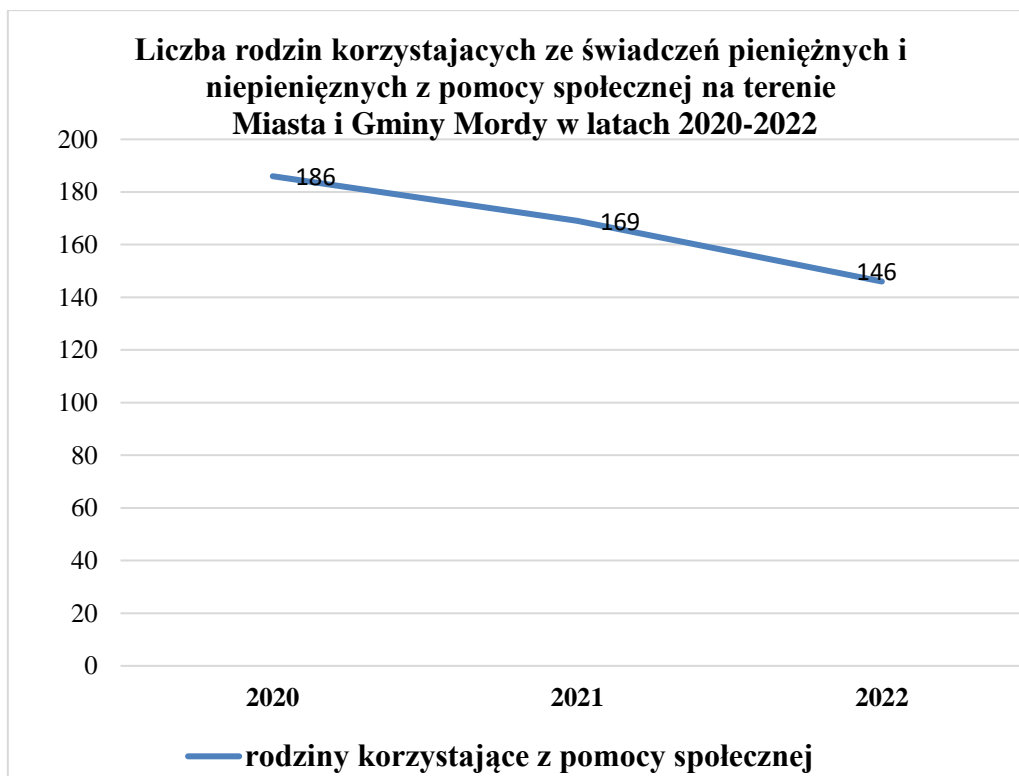
Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Kryterium dochodowe wynosi (od 1 stycznia 2022 r. kryterium dochodowe wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776,00 zł;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Z pomocy tutejszego Ośrodka w 2022 r. skorzystało 468 osób pochodzących z 223 rodzin. Analizując liczbę osób w rodzinach, które uzyskały wsparcie z pomocy społecznej w 2022 roku można stwierdzić, że pomocą objęto 486 osób tj. 8,36 % ogółu ludności miasta i gminy. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej zawiera zamkniętą listę powodów, dla których każdy mieszkaniec ma prawo skorzystać z systemu pomocy społecznej. Podstawową przesłanką przyznawania pomocy jest spełnienie kryterium dochodowego, informującego o istotnym braku środków do życia, zarówno w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jak i całej rodziny.

Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2022 roku

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	58	153
2.	Długotrwała lub ciężka choroba	51	91
3.	Niepelnosprawność	36	76
4.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	17	63
5.	Bezrobocia	16	50
6.	Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym potrzeba ochrony wielodzietności.	14	81

W latach 2020 – 2022 Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach zatrudnia asystenta rodziny. Asystent rodziny wspierał rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz monitorował sytuacje dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej dane dotyczące: liczby rodzin objętych współpracą asystenta rodziny oraz liczbę dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w badanych latach.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	13	11	12
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	7	8	7

Badane wskaźniki w latach 2020 – 2023 utrzymują się na podobnym poziomie. Natomiast w latach objętych badaniem nie umieszczano dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

IV. ANALIZA ZASOBÓW

1. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i podmioty wspierające

Ośrodek realizuje zadania ustawy o pomocy społecznej (przyznawanie i wypłatę zasiłków, pracę socjalną, dożywianie dzieci w szkołach, poradnictwo, aktywizację społeczno – zawodową rodzin dysfunkcyjnych) oraz zadania m.in. z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (wsparcie asystenta rodziny), świadczenia rodzinne i alimentacyjne, świadczenie rodzicielskie, świadczenie Za Życiem, Kartę Dużej Rodziny a także stypendia i zasiłki szkolne.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. Wykorzystuje się

w niej właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Na terenie Miasta i Gminy Mordy funkcjonuje także Dom Pomocy Społecznej w Ptazkach, podejmujący opiekę nad chorymi na Alzheimera i pokrewnymi chorobami otępiennymi oraz przewlekle psychicznie chorych. Dysponuje on 26 miejscami.

2. Urząd Miasta i Gminy

Urząd Miasta i Gminy zajmuje centralną pozycję wśród instytucji działających na terenie Miasta i Gminy Mordy. W Urzędzie są opracowywane projekty aktów prawa miejscowego oraz projekty innych uchwał Rady Miejskiej w Mordach.

Jest on miejscem, w którym mieszkańcy mogą załatwić sprawy administracyjne związane z zameldowaniem, wyrobieniem dowodu osobistego, podatkami itp. Urząd pełni funkcję centrum zarządzającego Miasta i Gminy Mordy jako jednostką samorządu terytorialnego, współpracuje z jednostkami organizacyjnymi, placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi.

3. Placówki Oświatowe

Poniższa tabela przedstawia placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Miasta i Gminy Mordy. Każda z niżej wymienionych placówek zapewnia dostęp do wykwalifikowanej kadry opiekuńczo-wychowawczej oraz bogatą ofertę dydaktyczną.

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Miasta i Gminy Mordy

Nazwa placówki
Zespół Oświatowy w Mordach
Przedszkole Samorządowe w Mordach
Szkoła Podstawowa w Radzikowie Wielkim

4. Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest powoływana przez Burmistrza Miasta i Gminy Mordy. Działa w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Regulamin Komisji, nadany przez Burmistrza. Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, podejmowanie czynności wobec osób nadużywających alkoholu w tym kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2022 r. wpłynęło 8 wniosków o skierowanie osoby na leczenie odwykowe.

Na obszarze Miasta i Gminy Mordy funkcjonuje Punkt Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mordach oraz odbywają się spotkania grupy AA.

5. Zespół Interdyscyplinarny

Na terenie Miasta i Gminy Mordy działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji, m.in.: pomocy społecznej, policji, ochrony zdrowia, oświaty, sądu. Zespół ma za zadanie diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. Konieczne jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach.

6. Służba zdrowia

Opieka zdrowotna to ogół środków mających na celu zapobieganie i leczenie chorób. Realizowana jest za pomocą systemu opieki zdrowotnej.

Na terenie Miasta i Gminy Mordy opiekę medyczną dla mieszkańców zapewniają:

- 1) NZOZ „Medyk” w Mordach – zapewniający:
 - świadczenia zdrowotne w zakresie usług pielęgniarek i położnych środowiskowo-rodzinnych,
 - ambulatorium,
 - usługi gabinetu zabiegowego,

- wizyty domowe .
- 2) NZOZ „Przychodnia medyczna Vena” w Mordach - zapewniający:
- świadczenia zdrowotne oraz w zakresie rehabilitacji,
- świadczenia zdrowotne w zakresie usług pielęgniarek i położnych środowiskowo-rodzinnych,
- usługi gabinetu zabiegowego,
- ambulatorium,
- wizyty domowe.
- 3) NZOZ „Radmed” w Radzikowie Wielkim - zapewniający świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej w warunkach ambulatoryjnych.
- 4) NZOZ „Stomax” w Mordach – zapewniający świadczenia stomatologiczne.
- 5) NZOZ „Villa Dentex” w Czepielinie – zapewniający świadczenia stomatologiczne.

7. Kultura i sport

Zadania z zakresu kultury na terenie Miasta i Gminy Mordy realizują następujące instytucje i organizacje:

- 1) Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Ireny Ostaszyk w Mordach,
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Mordach.

STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE MIASTA I GMINY MORDY:

- 1) Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Wyczółki,
- 2) Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Klimontowianki”,
- 3) Stowarzyszenie „Naszym dzieciom”,
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Czepielinie,
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Starej Wsi,
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Wojnowie,
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Stoku Ruskim,
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Wielgorzu,
- 9) Ochotnicza Straż Pożarna w Wyczółkach,
- 10) Ochotnicza Straż Pożarna w Wólce Soseńskiej,
- 11) Ochotnicza Straż Pożarna w Radzikowie Wielkim,
- 12) Ochotnicza Straż Pożarna w Czołomyjach,

- 13) Ochotnicza Straż Pożarna w Rogóźcu,
- 14) Ochotnicza Straż Pożarna w Mordach,
- 15) Spółdzielnia Mieszkaniowa w Leśniczówce,
- 16) Spółdzielnia Mieszkaniowa w Mordach.

W Mordach funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (M-GOK) oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna. W odrestaurowanych pomieszczeniach budynku M-GOK odbywają się uroczyste zebrania Rady Miejskiej, spotkania członków Koła Gospodyń Wiejskich, Koła Emerytów i Rencistów oraz imprezy dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy. Organizowane tam są też kursy języków obcych, lekcje nauki gry na instrumentach, konkursy recytatorskie, plastyczne, muzyczne itp.

Każdego roku w Mordach organizowane są festyny, imprezy okolicznościowe, obchody świąt narodowych oraz innych rocznic i świąt.

Świetlice wiejskie zlokalizowane są w miejscowościach: Radzików Wielki, Klimonty, Krzymosze, Czołomyje, Głuchów, Wojnów, Suchodołek, Wyczółki i Czepielin. W Piórach Wielkich trwają prace wykończeniowe natomiast w miejscowości Radzików Stopki trwa budowa nowej świetlicy.

W Mieście i Gminie Mordy działają także Koło Gospodyń Wiejskich w Mordach, Czepielinie, Krzymoszach, Głuchowie i Wyczółkach. Funkcjonują zespoły folklorystyczne tj.

- 1) Zespół Ludowy Podlasiarki,
- 2) Zespół Ludowy Zaliwianki z Krzymosz,
- 3) Kabaret Koziary z Radzikowa Wielkiego,
- 4) Zespół Wokalny Złote Kłosa z Wyczółk,
- 5) Duet Dwa Ziarna,
- 6) Zespół Kameralny Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Działa również Uniwersytet Trzeciego Wieku w Mordach.

W Mieście i Gminie Mordy funkcjonują 2 kluby sportowe: MUKS „Polonez” w Mordach oraz LKS „Grodzisk” Krzymosze.

W Mieście i Gminie Mordy działają również instytucje/organizacje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z poza terenu tj.:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach,

- 3) Lokalna Grupa Działania Ziemi Siedleckiej,
- 4) Bank Żywności w Siedlcach,
- 5) Komisariat Policji w Mordach,
- 6) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Siedlcach,
- 7) Caritas Diecezji Siedleckiej,
- 8) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stoku Lackim.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU, CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, kiedy w związku z występującymi w rodzinie problemami, dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych dziecko pozbawione jest możliwości właściwego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie.

Celem Programu jest stworzenie takiego systemu wsparcia, który pozwoliłby na wspieranie i wspomaganie rodziny przeżywającej trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania i pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować ją w pełnieniu tej funkcji.

Założeniem Programu jest więc wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz zapobieganie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Założenia realizowane będą poprzez:

- działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu sytuacji wymagających interwencji,
- działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom, udzielanie pomocy w przezwyciężaniu uzależnień,
- działania profilaktyczne zapobiegające niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie niedożywianiu dzieci,
- zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- wzmacnianie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

Działania przewidziane w założeniach programu umożliwią realizowanie polityki prorodzinnej rozumianej jako stwarzanie odpowiednich warunków prawnych, ekonomicznych

i społecznych wzmacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe zaspokajanie przez nią podstawowych potrzeb.

Cel główny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
- 2) wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- 3) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji.
- 4) doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- 5) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny				
L.P	DZIAŁANIE	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI	OKRES REALIZACJI
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach mieszkaniowych	MGOPS, Urząd Miasta i Gminy	Liczba rodzin objętych pomocą	2023-2025
2.	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych, świadczeń rodzinnych	MGOPS, Urząd Miasta i Gminy, placówki oświatowe	Liczba dzieci, którym przyznano stypendia i świadczenia	2023-2025
3.	Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach	MGOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci korzystających z dożywiania	2023-2025
4.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci	MGOPS, NZOZ, placówki oświatowe	Liczba monitorowanych dzieci	2023-2025
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej	MGOPS, Urząd Miasta i Gminy, PCPR	Liczba umieszczonych dzieci	2023-2025

6.	Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	MGOPS, PUP, Urząd Miasta i Gminy, CIS	Liczba osób aktywizowanych	2023-2025
7.	Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu miasta i gminy zajmującymi się pomocą rodzinie	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba instytucji współpracujących ze sobą	2023-2025

Cel szczegółowy 2. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej

L.P	DZIAŁANIE	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI	OKRES REALIZACJI
1.	Pomoc socjalna	MGOPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	2023-2025
2.	Zapewnienie asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej	MGOPS	Liczba rodzin objętych opieką asystenta	2023-2025
3.	Organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży	MGOPS, Urząd Miasta i Gminy, Caritas, PCPR, MGKRPA	Liczba zorganizowanych form wycieczek	2023-2025
4.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba zrealizowanych programów	2023-2025
5.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad dla rodziców	MGOPS, placówki oświatowe,	Liczba zrealizowanych szkoleń, porad, prelekcji,	2023-2025
6.	Zapewnienie rodzicom możliwości uczestniczenia w grupie wsparcia	Urząd Miasta i Gminy, MGOPS, MGKRPA	Liczba rodziców	2023-2025
7.	Utrzymanie Punktu Konsultacyjnego w którym można będzie skorzystać z pomocy terapeuty i psychologa.	Urząd Gminy, MGKRPA, MGOPS	Liczba osób korzystających z pomocy	2023-2025

Cel szczegółowy 3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji

L.P	DZIAŁANIE	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI	OKRES REALIZACJI
1.	Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie	MGOPS, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe, Policja i inne instytucje mające bezpośredni kontakt z rodziną	Liczba spotkań	2023-2025

2.	Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez konsultacje i poradnictwo, szkolenia i warsztaty	MGOPS, placówki oświatowe, PCPR, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Liczba udzielonych porad, liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów	2023-2025
3.	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami oraz przemocą	MGOPS, Zespół interdyscyplinarny, Policja, Punkt Konsultacyjny	Liczba osób którym udzielono pomocy	2023-2025
4.	Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	MGOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci monitorowanych	2023-2025
5.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców, monitorowanie terapii	MGOPS, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia	Liczba rodzin korzystających z terapii	2023-2025

Cel szczegółowy 4. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

L.P	DZIAŁANIE	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI	OKRES REALIZACJI
1.	Koordinacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dziecka i rodziny	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba rodzin monitorowanych, liczba spotkań	2023-2025
2.	Doskonalenie kadry w zakresie specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie	Wszyscy realizatorzy programu	Liczba szkoleń, spotkań i konferencji	2023-2025

Cel szczegółowy 5. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

L.P	DZIAŁANIE	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI	OKRES REALIZACJI
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	MGOPS, placówki oświatowe	Liczba spotkań	2023-2025
2.	Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	Placówki oświatowe, MGOPS, Urząd Miasta i Gminy	Liczba wspieranych dzieci	2023-2025
3.	Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	MGOPS, placówki oświatowe, Policja, Urząd Miasta i Gminy, MGKRPA	Liczba programów profilaktycznych	2023-2025
4.	Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów	Placówki oświatowe, MG Biblioteka Publiczna, Urząd Miasta i Gminy	Liczba wolontariuszy, liczba liderów	2023-2025

	młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego			
5.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Placówki oświatowe, MGOK	Liczba zajęć zorganizowanych	2023-2025
6.	Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	MGOPS, placówki oświatowe	Liczba udzielonych porad	2023-2025

Analiza SWOT

Aby zaprojektować skuteczne cele i działania na rzecz dziecka i rodziny, do dopełnienia obszaru diagnostycznego miasta i gminy w tym zakresie posłużono się analizą SWOT. Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Nazwa metody jest akronimem angielskich słów *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), *threats* (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu).

Przeanalizowano obecny potencjał Miasta i Gminy Mordy (mocne i słabe strony) oraz wskazano na zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • poparcie działań i współpraca z samorządem miasta i gminy, • doświadczenie i wiedza pracowników działających na rzecz rodziny, • wsparcie asystenta rodziny w rodzinach dysfunkcyjnych, • funkcjonowanie placówek oświatowych, • dostęp do przedszkola, • dobra współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz rodzin, • realizacja programów profilaktycznych, • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, • wspieranie rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną, 	<ul style="list-style-type: none"> • mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy, • bezrobocie i zła sytuacja finansowa, • brak nowych lokali socjalnych, • brak placówek wsparcia dziennego i ośrodków wsparcia na terenie gminy, • osłabienie funkcji rodzicielskich i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, • niewystarczająca propozycja atrakcyjnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców miasta i gminy, • brak kultury w utrzymaniu czystości środowiska, • niewystarczające inicjatywy społeczne, • brak nowych miejsc pracy, • brak aktywności własnej osób korzystających z pomocy społecznej,

<ul style="list-style-type: none"> • efektywna praca socjalna, • młodzież szkolna chętnie angażuje się w środowisku, • budynki, które można byłoby wykorzystać w programie, • atrakcyjne tereny do zajęć rekreacyjno-sportowych, czyste środowisko, piękne lasy, (brak zakładów przemysłowych), • ponadto: „tradycyjne” rodziny, małe lokalne środowisko, niska przestępczość, tradycyjna religijność rodzin. 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatkowanie środków na pomoc społeczną w sposób konsumpcyjny, • brak wolontariatu, • wyuczona bezradność i roszczeniowość osób korzystających z OPS, • występowanie zjawiska przejmowania negatywnych wzorów i dziedziczenia biedy, • migracja ludzi młodych, • oferty kulturalne są poza miastem i gminą, • ograniczenia komunikacyjne, • brak aktywności własnej osób korzystających z pomocy społecznej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • edukacja rodziców, • podnoszenie kwalifikacji przez pracowników działających na rzecz rodziny, • wdrażanie nowych metod pracy z rodziną, dziećmi i młodzieżą, • zapobieganie niewydolności rodziny poprzez spotkania z psychologiem, pedagogiem, • realizacja projektów edukacyjno – wychowawczych ukierunkowanych na zapobieganie i niwelowanie agresji wśród dzieci, • realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, • zwiększenie monitoringu zachowań niepożądanych wśród uczniów, • ustanawianie rodzin wspierających, • polityka państwa przyjazna rodzinom. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak perspektyw zatrudnienia młodych ludzi, • zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”, • osłabienie wartości rodzinnych, zanik więzi rodzic – dziecko, • zaniebywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, • rozszerzenie zjawisk patologicznych (agresja, przemoc, uzależnienia), • wzrost liczby rodzin przeżywających trudności, • moda na „wychowanie bezstresowe” – bez zasad i wymagań, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej – zjawisko „dziedziczenia biedy”, • emigracja zarobkowa, • starzenie się społeczeństwa.

VI. REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU.

Realizatorami Programu będą:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach,
- Urząd Miasta i Gminy w Mordach,
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mieście i Gminie Mordy,
- Zespół Interdyscyplinarny w Mieście i Gminie Mordy,

— Placówki Oświatowe w Mieście i Gminie Mordy.

Realizatorzy, w celu prawidłowej realizacji programu, będą podejmowali współpracę z:

- Policją,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Stoku Lackim,
- Kuratorami Sądowymi,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej.

Adresatami programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- rodziny dotknięte przemocą,
- rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania w ramach programu będą finansowane z:

- środków własnych budżetu miasta i gminy,
- dotacji z budżetu państwa,
- dotacji ze środków unijnych,
- dotacji z programów rządowych,
- wkładu sponsorów.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja zadań wynikających z Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminie Mordy na lata 2023 – 2025 będzie monitorowana przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mordach. Monitoring Programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań oraz wcześniej ustalonych działań w oparciu o diagnozę problemu społecznego od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Celem monitorowania jest sprawdzenie, czy założone cele zostały osiągnięte i w jakim stopniu.

Dane zawarte w monitoringu umożliwią dokonywanie bieżących zmian, jeśli zajdzie taka potrzeba oraz dostarczą informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach. Sprawozdanie z realizacji Programu Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej będzie w terminie do końca marca każdego roku przekazywał Burmistrzowi Miasta i Gminy Mordy i Radzie Miejskiej w Mordach.

IX. EFEKTY I REZULTATY

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodzin.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

/-/ Katarzyna Kotowska